

Olv.: Sir 35,15b-17.20-22a – 2Tim 4,6-8.16-18 – Lk 18,9-14

A farizeus és a vámos

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTBESZÉDE

KEDVES TESTVÉREK!

Nekem mindig nagy öröm, hogy vasárnap reggel elindulnak ide a templomba, mert találkozni akarnak Istennel, meg találkozni akarnak egymással is. Jó ha tudatosítja ezt magában mindenki, de ugyanakkor azon is el kellene gondolkodni, hogy más emberként megyünk-e haza? Igazából ez a döntő kérdés. Bizonyos lélekkel érkezünk és mindenképpen egy más lélekkel kellene eltávoznunk innen. Ez a mai evangélium ezért oly nagyon fontos.

Két ember megy a templomba imádkozni, a farizeus meg a vámos. Mind a kettő az Istennel akar találkozni. Hadd mondjam már itt és most a történetnek a végét, az egyik megigazultan ment haza, a másik meg nem. Azon is érdemes elgondolkodni, hogy akkor amikor jöttek, akkor a farizeus volt az egyik, a vámos a másik. Értik ügye, a másik...Akkor, amikor mentek haza, akkor Jézus azt mondja, hogy az egyik megigazulva ment haza. Ki az egyik? A vámos, és a másik?...Így lesznek az elsőből utolsók. A másik lesz a farizeus, mert ő nem úgy ment haza, mint ahogy kellett volna kilépni a templom ajtaján. Nagyon fontos ennek az evangéliumnak a tanítása a mi számunkra.

Testvérek!

Érdemes azon elgondolkodni, hogy *miképpen viselkedett, illetve imádkozott a farizeus és a vámos*. Számtalanszor hallottuk ezt a történetet, jól ismerjük, kívülről tudjuk, de ha mélyebbre megyünk, akkor nagyon fontos tanulságokat szűrhetünk le a magunk számára ma is újra, ötvenedszer hallva ezt a történetet. Miről van szó?

Nem az a döntő, hogy a *farizeus hogyan imádkozik*, hanem hogy *mit imádkozik*. Elkezd, hogy én nem vagyok ilyen, ilyen, ilyen.... Aztán folytatja, én olyan vagyok...Aztán a harmadik megjegyzése, hogy nem olyan, mint a többiek, például, nem olyan, mint ez a vámos. Tehát érdemes ezeket a szempontokat figyelni. Én nem vagyok olyan bűnös, mint a többi ember. Én megtartom a böjtöt, meg az előírásokat. Az igazi buktató még nem is ez az első két szempont. Az igazi buktató az, ahogy elkezd a többiekről beszélni az Isten előtt. Ebben az értelemben a többiekről, jelen esetben a vámosról, mint ez a vámos... Mi köze ehhez? Igazából itt bukik meg. Akár azt is mondhatnám, nagyszerű, hiszen azért jön, hogy hálát adjon, azért jön, hogy mindent megköszönjön az Istennek, mégis elbukik, *mert összehasonlítja magát a többiekkel! Különbnek tartja magát a többieknél. Ami aztán végérvényesen szomorú ebben a történetben, hogy ez a farizeus nem kér semmit! Úgy gondolja, hogy az Isten nem is adhat neki semmit, meg nincs is szüksége igazából semmire.* Ez az egyik része a történetnek.

A másik része a történetnek az, *ahogy a vámos viselkedik és ahogy a vámos imádkozik*. Először is az, hogy a vámos helyre teszi magát. Nem mások teszik helyre őt, mások már előtte megtették. Előtte már mások kiközösítették. Bizonyos értelemben okuk is volt rá,

mert nagyon becsapta az embereket, nagyon kihasználta az embereket. Ilyenek voltak ezek a vámosok. Tehát a világ, meg az emberek helyretették ezt az embert és ő maga is elfoglalja a saját helyét. Megállt hátul, kívül, mintegy önmaga is kilép az ünneplő közösségből és imádkozik. Ez itt a döntő. Hadd mondjam, nem arról van szó, hogy ennek a vámosnak a bukásait, ennek a vámosnak a bűneit dicsőítsük. Szó sincs róla. Hanem, ő tudja azt, hogy ő kicsoda és akkor azt mondja: *“Irgalmazz, nekem bűnösnek”* és mintegy hangsúlyozza ezt a kifejezést, *elkezd a mellét verni!* Ez egy nagyon fontos gesztus. Sajnos én sem követem, őszintén megmondom. Minden szentmise elején, amikor meakulpázunk, amikor bűnbánatot tartunk, akkor döngetni kellene a mellünket, lehajtott fejjel, hogy összetörjük a szívünket. Összetörjük azt a központot, ahonnan minden származik. Ahonnan származott a vámosnak minden bűne. A szívünkben van minden jónak és minden rossznak a forrása.

*A farizeus esetében is ez volt a gond: kemény szívű.
A vámos esetében is ez a probléma: bűnös szívű.*

A vámos össze akarja törni ezt a szívét, mert nagyon jól tudja azt, hogy ezzel a szívvel nem lehet mást tenni, össze kell törni. A Biblia hányszor figyelmeztet erre: Te nem veted meg *a töredelmes szívet*, hanem irgalmas vagy hozzá. Nagyon fontos, a töredelmes szívet, ez az a szív, amit az ember maga tör össze, nem mások. Mi nagyon készek vagyunk arra, hogy összetörjük mások szívét. Ebben ragyogóan tudunk viselkedni és műveljük. Nem!

*Isten nagyon kedveli azt az embert,
aki maga töri össze minden rossznak forrását, a szívét,
és bocsánatot kér az Istentől,*

és itt van megint egy nagyon lényeges kérdés, - mert nem tudjuk Testvérek az adósságot visszafizetni soha. Soha nem tudjuk a kérdést úgy elintézni, hogy eleget tettünk. Bár mindig mondunk ilyent, hogy az okozott kárt jóvá kell tenni. Nem tudjuk, sajnos nem tudjuk. Hurcoljuk magunkkal minden következményét annak, amit okoztunk. Egyedül az Isten tudja valamiképpen ezt a nyugtalan szívünket megtéríteni, elcsendesíteni. Ez a döntő! Ezért a vámos nagyon jól imádkozott: *“Irgalmazz nekem bűnösnek, én ennyit tudok tenni, hogy összetöröm a szívemet. Te meg azt tudod tenni, hogy elveszed a lelki nyugtalanságomat, Isten!”* Hát vedd el!

Isten elveszi a mi lelki nyugtalanságunkat, ha belátjuk a bűnünket!

Itt van megint egy nagyon lényeges szempont. Valamit mindenkinek be kellene látnia. Vigyázat, *mindenkinek valamit be kell látnia*. Nehogy azt gondoljuk és abba a hibába essünk, hogy igen, de ő, ő, neki mi mindent kellene belátnia, persze... Testvérek, a kérdést így tudnám magunknak megfogalmazni sajnos, farizeus lelkületű, magunkat büntetlenek tartó lények vagyunk. *Ez a döntő fölismerés.*

*Farizeus lelkületűek vagyunk, úgy gondoljuk, hogy mindenkinél jobbak vagyunk
és úgy gondoljuk, hogy nincs bűnünk.*

A kérdésnek a második fele az, hogy hogyan mennek tehát haza. Az egyik megigazult, jelen

esetben a vámos. A másik ugyan ott volt, de kiment, mert valószínű, hogy nem találkozott az Istennel. Valószínű, hogy nem találkozott az emberekkel sem, a vámossal biztos nem, meg nagy valószínűség szerint senkivel és ez is egy döntő szempont.

*Ahhoz, hogy mi egymással tudjunk találkozni,
ilyen összetört szívű emberekké kell válnunk.*

Belátni azt, hogy Isten elé hogyan állhat oda az ember és ez által hogyan válik az ember alkalmassá arra, hogy közösségben legyen a többiekkel.

Testvérek!

A többi következményét is levonjuk ennek a történetnek. Az Isten ilyen! Nemcsak a farizeusról meg a vámosról van szó, hanem legfőképpen az Istenről. Jézus ezzel a történettel igazából azt akarja kimondani, hogy milyen az Isten és nekünk embereknek leginkább erre kell figyelni.

Az Isten Jóindulatú, az Isten Nagylelkű, az Isten Megbocsátó!

Ilyen akar lenni az Isten hozzánk. Hát adjuk meg az Istennek a lehetőséget, hogy ilyen lehessen. Adjuk meg az Istennek a lehetőséget, hogy irgalmazzon nekünk és ebben az isteni Szeretetben az ember újjászülessen. Ha fokozom ezt a gondolatot, akkor ez a Jóakaró Isten, ez az Irgalmas Szívű Isten, ez *Alázatos*. Ez az utolsó mondat erre utal, a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak kegyelmet ad. *De elsősorban Ő az Alázatos*. Jézus az Alázatos, aki emberré lesz és azért jön, hogy szolgáljon. Minden emberi szolgálat, ami Istenre hivatkozik, az alázatban történik, vagy semmi. Egy máltai szolgálat, - vannak itt máltai Testvérek – vagy akár mondhatom azt, hogy az irgalmas rendi szolgálat vagy alázatos, vagy nem létezik. Ez azt jelenti, hogy az ember arra született, hogy szolgáljon. Szolgálja a másik ember életét. Jézus ezt a példát mutatja be nekünk. Ugyanakkor Jézusnak ebben a példájában megjelenik az Isten, aki maga Alázatos. Jézusban az Isten jelenik meg, -” aki Engem lát, látja az Atyát”- mondja Jézus. Jézusnak ebben a szolgálatában a szerető Isten, a Szeretet Istene jelenik meg, aki Alázatos, mert minket akar szolgálni.

Testvérek!

A húsvéti szertartásokban szerepel, hogy nagyobb dolog volt az, amit az Isten az ember megváltásával tett, mint az, hogy megteremtette a világot, az embert, mert az az Ő Mindenhatósága. De akkor, amikor megbocsát nekünk embereknek, akkor igazából nem a hatalmát mutatja meg az Isten, hanem azt, hogy *Alázatos, mert Szeret!* Ezzel az Istennel érdemes jóba lenni.

+ A M E N +